

KRAKÓW

STRATEGIA
ROZWOJU
KRAKOWA
2 0 3 0

Kraków w sieci metropolii europejskich

Jacek Szlachta
SGH w Warszawie

Współpraca dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030 - warsztaty 28.06.2016 r.

Układ prezentacji

1. Ramy rozwojowe dużych miast Europy

- Typologia obszarów metropolitalnych Europy
- Ekonomiczna struktura i typologia miast
- Zatrudnienie klasy kreatywnej
- Pozycjonowanie Krakowa ze względu na jakość życia

2. Dlaczego miasta drugiego rzędu mają istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Europy

3. Wnioski do polityk publicznych

Pozycja Krakowa w grupie miast europejskich drugiego rzędu (second tier cities) czyli stolic regionów, będących równocześnie MEGA (Metropolitan European Growth Areas)

- W Polsce Kraków występuje w tej grupie obok: Gdańska, Katowic, Łodzi, Poznania, Szczecina, Wrocławia
- W Europie Kraków występuje na tym poziomie między innymi obok: Aalborga, Bergen, Bilbao, Bordeaux, Bremy, Edynburga, Frankfurtu nad Menem, Genewy, Glasgow, Goeteborga, Marsylii, Neapolu, Nicei, Porto, Sevilli, Stuttgartu, Tampere, Turynu, Walencji, Zurichu
- Podstawowe benchmarkingi: Poznań i Wrocław

Typology of metropolitan areas

Typology of metro regions

- capital metro region
- second-tier metro region
- smaller metro region
- non-metro region
- no data

FUA & MEGA classification*

- MEGA
- capital city
- second-tier city
- transnational/national FUA
- regional/local FUA

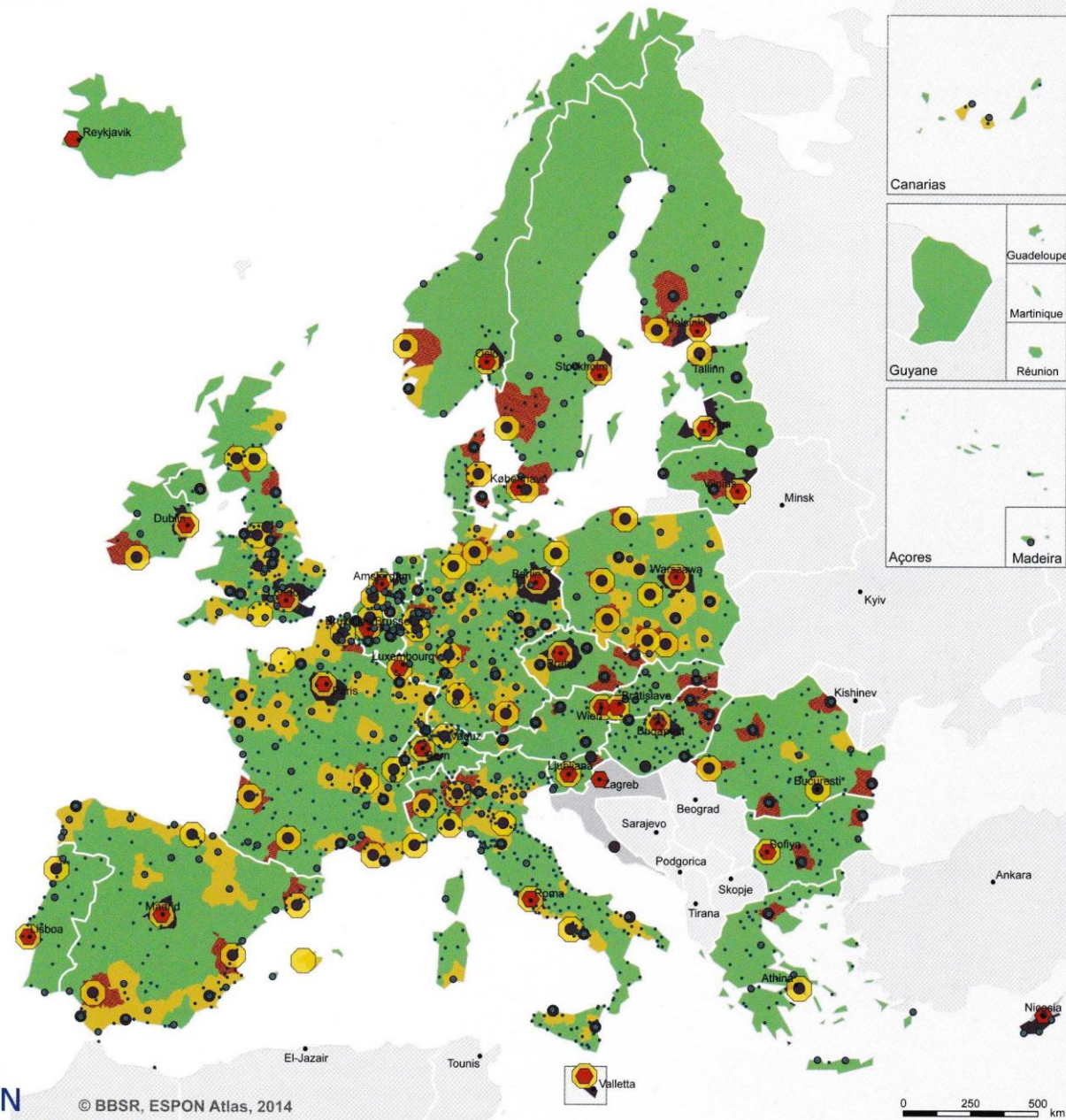
*FUA: Functional Urban Area
MEGA: Metropolitan European Growth Area

Regional level: NUTS 3 (2006)
Source: ESPON CU Typology Compilation, 2011
Origin of data: DG Regio, 2011
© UMS RIATE for administrative boundaries

This map does not
necessarily reflect the
opinion of the ESPON
Monitoring Committee

© BBSR, ESPON Atlas, 2014

Typology in terms of structure

- very high share of high level functions in finance, business and non market service
- high share of high level functions with solid manufacturing base
- lower share of high functions with very high share of manufacturing
- high share of basic market services
- high share of non market services
- average with orientation in manufacturing
- very high share of manufacturing

Type of city

- capital MEGA
- second tier MEGA
- MEGA
- capital city
- second tier city
- other city

Size of symbols proportional to the GVA

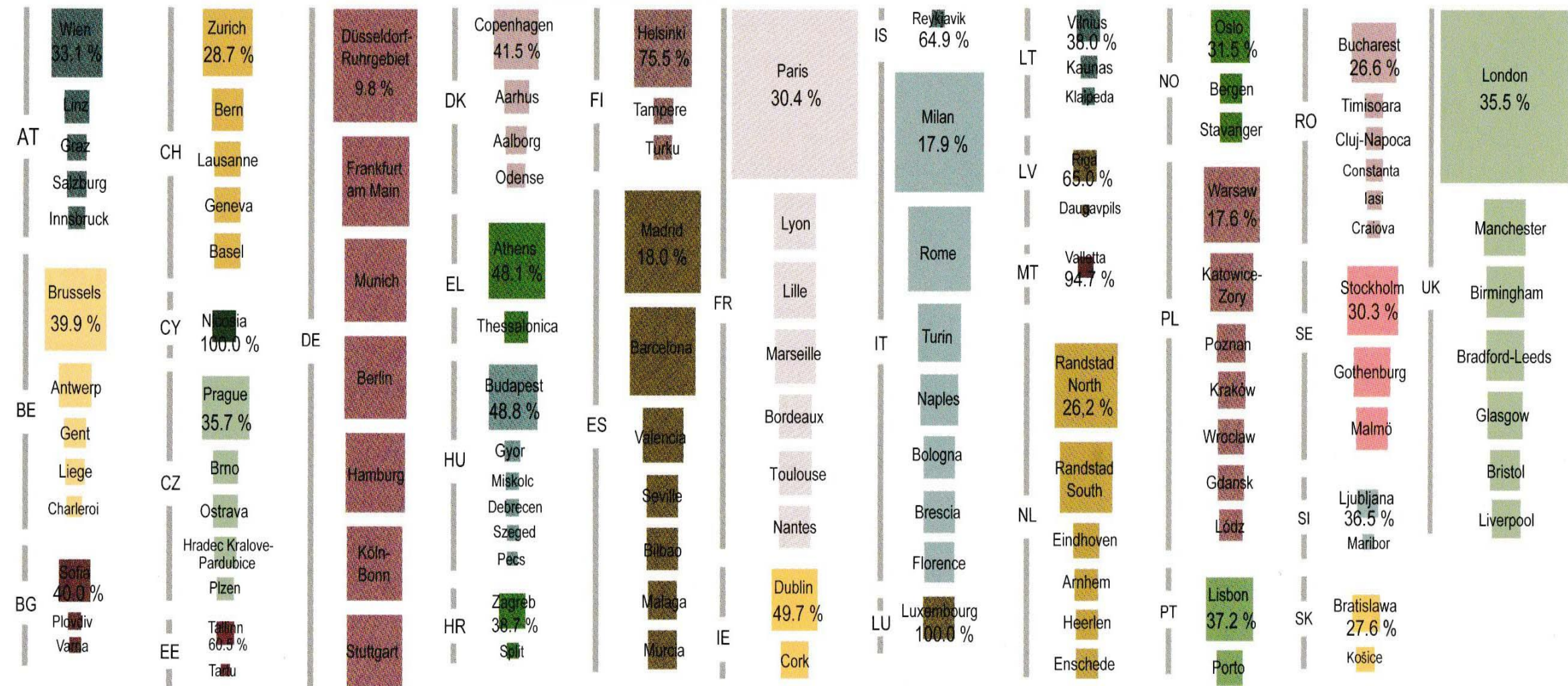
Share of cities in regional Gross Value Added, 2007

- 30
- 45
- 60
- 75
- regions outside metropolitan areas
- no data

Regional level: NUTS 2 (2006)
Source: ESPON FOCI, 2010; ESPON SGPTD, 2012
Origin of data: Eurostat, 2007
© UMS RIATE for administrative boundaries

This map does not necessarily reflect the opinion of the ESPON Monitoring Committee

Gross Domestic Product of selected metropolitan areas, 2011

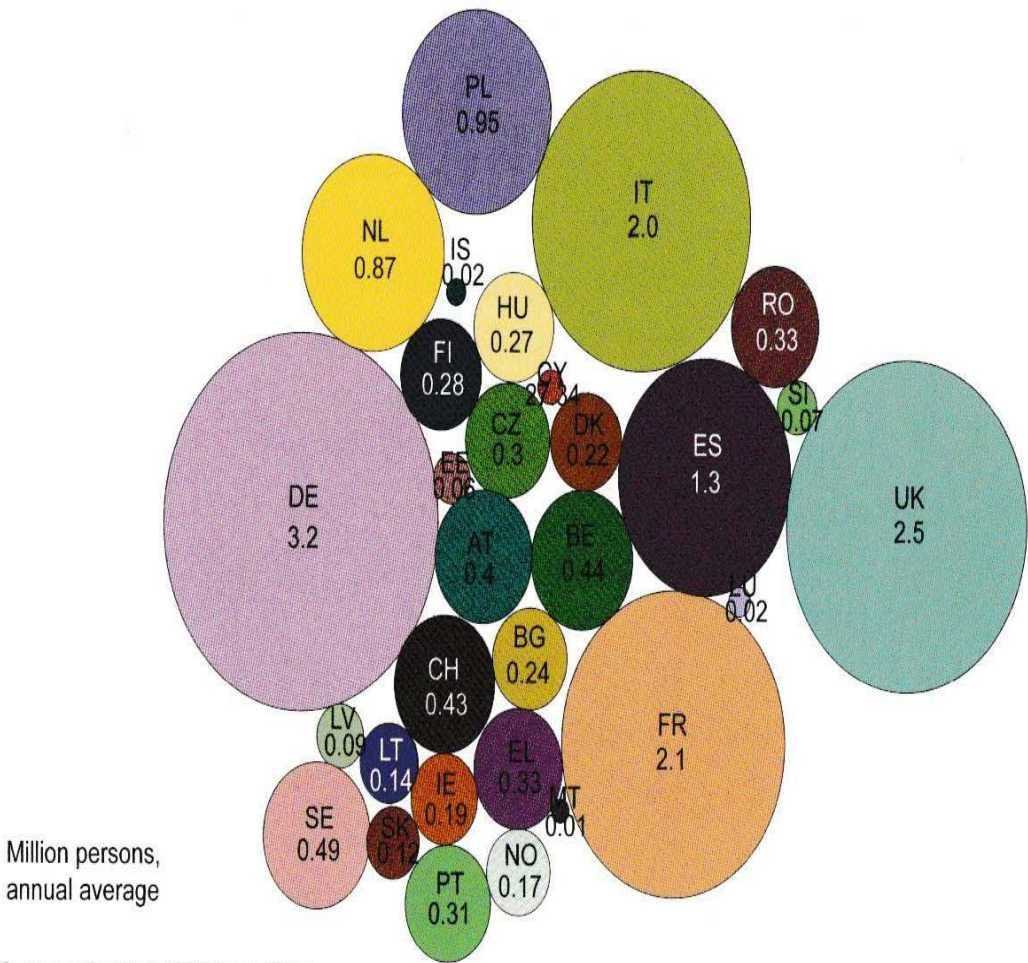

The size of the squares represents the total GDP in purchasing power standards, the figures indicate the share of the biggest metropolitan area in the respective national total GDP

Source: Based on ESPON FOCI, 2010 and Eurostat

Creative workforce - employment in creative class

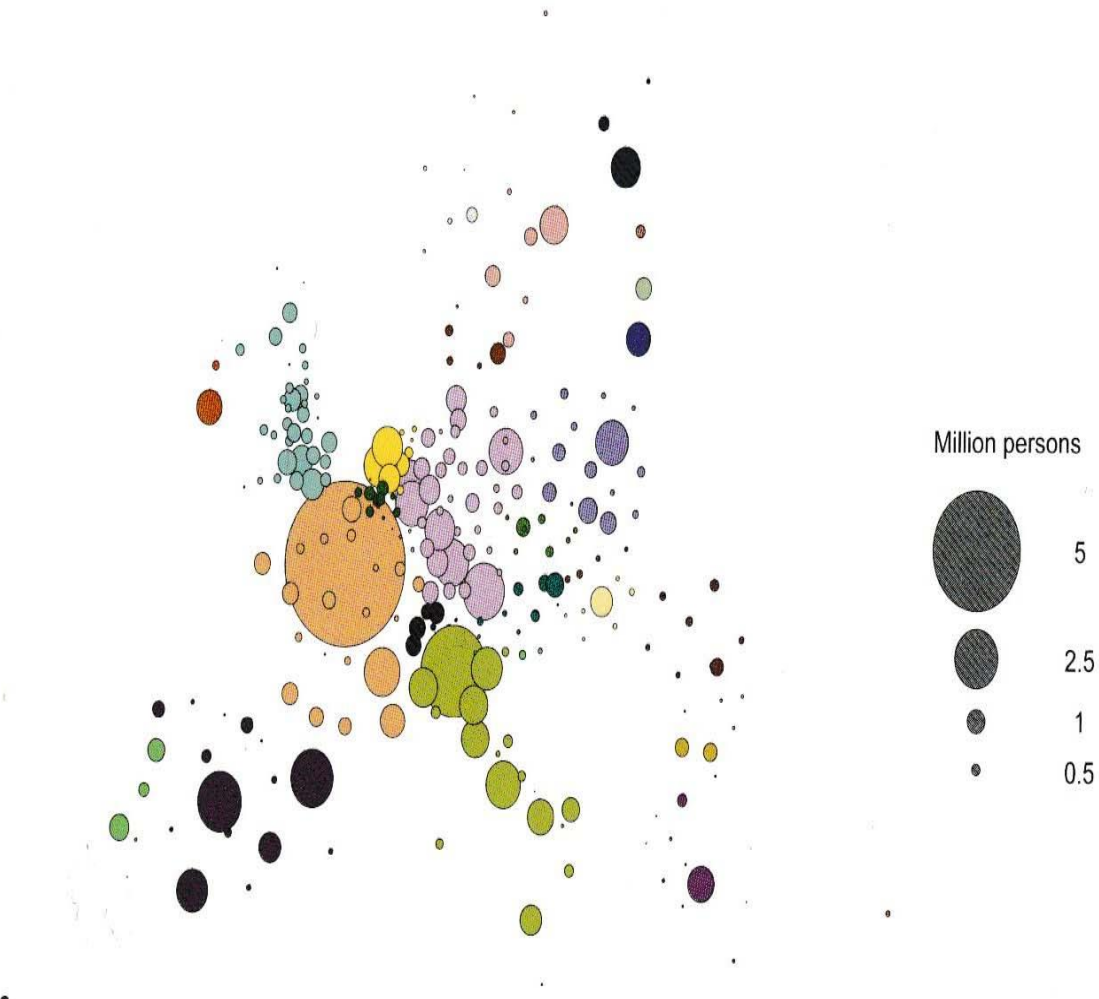
By country

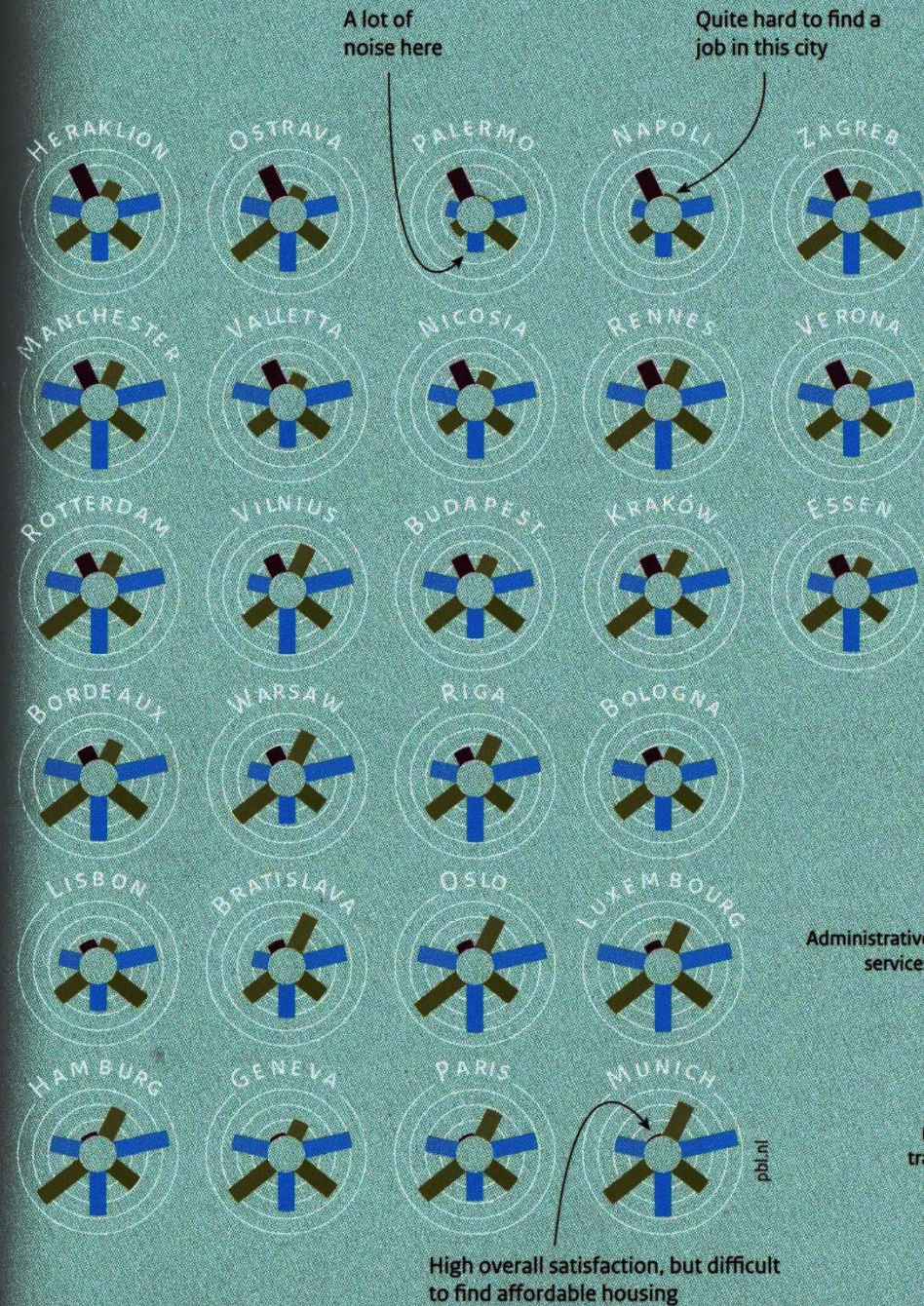

Million persons,
annual average

Source: ESPON ATTREG, 2011

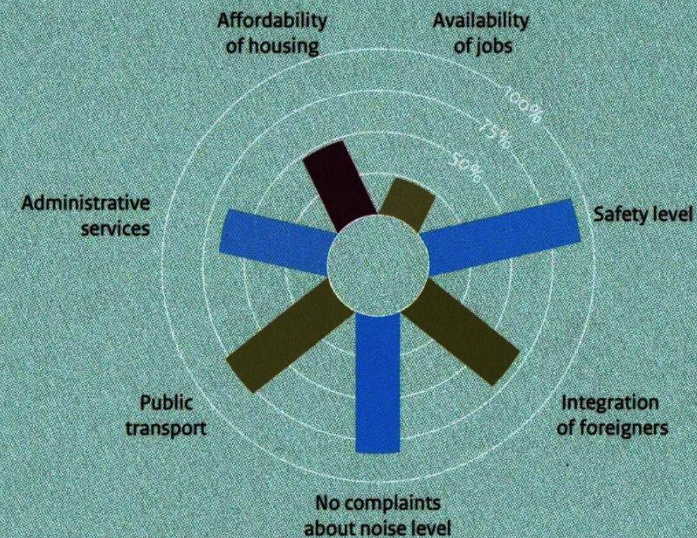
By region (NUTS 2)

How do Europeans rate the quality of life in their city? To answer this question, the European Union regularly conducts an extensive survey of almost 80 cities of varying sizes (European Union, 2016). This infographic shows the level of satisfaction according to seven indicators. This allows for interesting comparisons between cities. For example, many capital cities, such as London, Paris, Vienna, Amsterdam and Copenhagen, offer a high quality of life, but score much lower on affordable housing. In some smaller cities, such as Aalborg, Braga, Groningen, Zagreb and Oulu, the score on housing prices is more in line with the other indicators.

Level of satisfaction

Miasta drugiego rzędu mają istotne znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Europy

- Zmiany ludnościowe zachodzą na ich korzyść w większości państw Europy (15 z 24 krajów europejskich)
- Szybszy rozwój gospodarczy po kryzysie roku 2008 niż stolic (okazały się one bardziej odporne na zjawiska kryzysowe niż stolice i pozostałe miasta), w Polsce praktycznie nie zostały dotknięte kryzysem
- Znacząca poprawa dostępności multimodalnej, w tym także dzięki realizacji powiązań infrastrukturalnych drugiego rzędu oraz rozwojowi regionalnych portów lotniczych (trzy miasta rejestrujące największą poprawę dostępności w Europie w latach 2001-2014 to Bydgoszcz, Kraków i Wrocław)
- Wysoka i systematycznie rosnąca jakość kapitału ludzkiego, jednak znacznie niższa niż w stolicach, z wyjątkiem ośrodków koncentracji ICT
- Jakość rządzenia w tych miastach ma rosnące znaczenie.

Znaczenie wysokiej jakości rządzenia w miastach drugiego rzędu

- Strategiczne myślenie na obszarze miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz koordynowanie działań różnych aktorów i instytucji
- Tworzenie warunków dla sieciowania różnych partnerów
- Integracja działań podejmowanych w ramach różnych sektorów gospodarki
- Uwzględnienie w polityce rozwojowej tych miast obok wymiaru gospodarczego i społecznego także innych wymiarów: terytorialnego, środowiskowego, kulturowego, politycznego
- Uwzględnienie zróżnicowanych terytorialnych kontekstów rozwojowych
- Zaangażowanie władz, aby osiągnąć szeroką partycypację społeczną

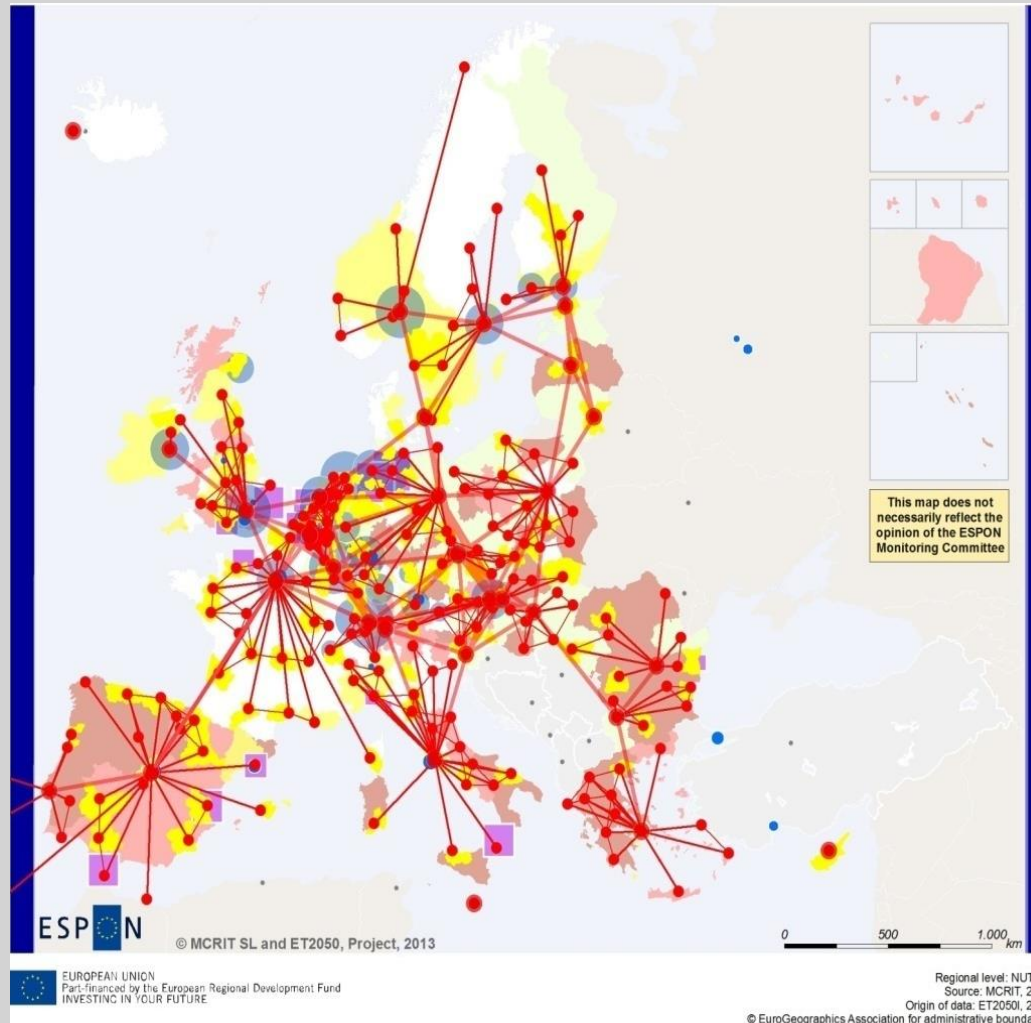
Znaczenie powiązań Krakowa z innymi miastami

- Powiązania fizyczne – przede wszystkim z aglomeracją Katowic. Bardzo rzetelnie zostały określone w Strategii Polski Południowej
- Powiązania funkcjonalne – przede wszystkim z Warszawą. Dotyczą między innymi następujących wymiarów: gospodarczego, społecznego, naukowego, transportowego, Internetu. Najszybciej rosną i mają kluczowe znaczenie dla nowych elementów potencjałów terytorialnych współpracujących miast

Wzrostki do rozstrawiania polityk publicznych jakie odnoszą się do rozwoju miast drugiego rzędu

- Wiele tych miast radzi sobie po roku 2008 znacznie lepiej niż stolice, najczęściej wówczas gdy polityki publiczne zostały dostosowane do ich kontekstu rozwojowego
- Miasta te bardzo się różnią między sobą ze względu na strukturę społeczno-gospodarczą i dlatego wymagają specyficznych polityk dostosowanych do kontekstu krajowego i regionalnego
- W Europie polityki publiczne i inwestycje powinny promować rozwój takich miast, aby wspierać zbilansowany policentryczny system urbanistyczny
- Im mniejsze zróżnicowanie pomiędzy stolicami a tymi miastami tym większy sukces narodowych gospodarek
- Dostępność do takich miast wymaga często inwestycji w powiązania komunikacyjne drugiego rzędu. Szczególne znaczenie dla dostępności mają regionalne porty lotnicze
- Kluczowe dla rozwoju tych miast ma tworzenie sieci powiązań – fizycznych i funkcjonalnych z innymi ośrodkami miejskimi – fizycznych i funkcjonalnych
- Scenariusze rozwoju terytorialnego Europy do roku 2050 wskazują na największe możliwości wynikające z wspierania rozwoju miast drugiego rzędu

Terytorialny Scenariusz B: Promocja Second Tier Cities

Promocja i sieciowanie w horyzoncie roku 2050:

- *Strategia Europe 2020 z Agendą Terytorialną 2020*
- Narodowe i wiodące regionalne stolice.
- Zbilansowany policentryczny system miast w skali makro-regionalnej i krajowej
- Inwestycje w **261** miastach o europejskim lub krajowym znaczenia, środki EFSI ukierunkowane na miasta; miejskie inwestycje w renewal/reurbanizację, R&D, regionalne i międzyregionalne sieci transportowe

Dziękuję za uwagę